

Østre Toten kommune

Sakspapir

Saksgang - styrer, råd og utvalg:	Møtedato	Saknr
Formannskapet - (FSK)	27.04.2022	058/22

Avgjøres av:	Journal-ID:	2021028062
Saksbehandler: Renate Vestbakken	Arkiv:	FE-141, PlanID-2021KP01, PlanNavn-Begrenset revisjon av kommuneplanens arealdel, Platype-20

Kommuneplanens arealdel - begrenset revisjon - førstegangs behandling

Vedlegg:

Nr:	Tittel
1612722	1. Planbeskrivelse
1612723	2. Planbestemmelser
1612724	3. Plankart

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Alternativ 1: Det gjøres en helhetlig vurdering av behovene i kommuneplanens arealdel ved full revisjon etter at kommuneplanens samfunnsdel er vedtatt. Arbeidet med harmonisering av bestemmelser avventer denne revisjonen.

Alternativ 2: I henhold til plan – og bygningsloven § 11-14 legges planforslaget ut til offentlig ettersyn og høring slik det foreligger.

Kort innledning:

I tråd med planprogrammet er revisjonen svært begrenset og begrenset til å gjelde planbestemmelser. Planbestemmelsene skal harmoniseres med Kommunedelplanen for Lena. En full revisjon må vurderes når kommuneplanens samfunnsdel har lagt føringer for de store strukturene innenfor infrastruktur, oppvekst og helse og omsorg.

Saksopplysninger:

I sak 068/21 den 9. juni vedtok Formannskapet å sende ut forslag til planprogram på høring og samtidig varsle oppstart på en begrenset revisjon av kommuneplanens arealdel. Kommunestyret vedtok planprogrammet 29. september 2021 i sak 099/21.

Planforslaget som foreligger innebærer en endring av planbestemmelsene slik at hele kommunen får likelydende bestemmelser, en oppdatering av plankartet i forhold til nye faresoner og tekniske endringer og en planbeskrivelse som beskriver endringer og konsekvenser av disse.

Planprogrammet var kort og konsist på bakgrunn av at den ønskede endringen var en klar bestilling av harmonisering av planbestemmelsene ift Kommunedelplanen for Lena. Det foreliggende planforslaget følger opp temaene i planprogrammet:

- Harmonisering av planbestemmelser
- Karttekniske endringer/oppdateringer
- Gjennomgang av reguleringsplaner som skal videreføres uendret

Omfang av endringene:

Karttekniske endringer og oppdateringer:

Dagens plankart viser riktig formål og hensynssoner i PDF, men enkelte tema vises ikke i webkartet. Derfor er det gjennomført en oppdatering av teknisk art på koding av formål og hensynssoner.

Dette gjelder for vann – og vassdrag, samferdselslinjer, veger, gang – og sykkelveger og pilgrimsleden.

Aktsomhetsområde for flom legges inn som hensynssone flom. Dette er i tråd med Kommunedelplanen for Lena og skal ivaretas også for resten av kommunen.

Hensynssone hvor gjeldende plan skal videreføres uendret oppdateres. I dagens plan har vi en ulovlig bestemmelse knyttet til denne hensynssonen. Den er nå endret og oppdatert i tråd med hva som er gjort i Kommunedelplanen for Lena.

Planbestemmelser:

Planbestemmelsene foreslås endret slik at det blir likelydende bestemmelser som for Kommunedelplanen for Lena.

Kap. 3.2.1 i planbeskrivelsen beskriver alle foreslåtte endringer og kort om bakgrunnen for endringene av planbestemmelsene.

De viktigste endringene er:

Bestemmelsen til bebyggd boligeiendom for nåværende boligformål foreslår en større fleksibilitet med større arealutnyttelse i % bebyggd tomtareal (BYA) uten begrensning på bruksareal (BRA). Det åpnes samtidig for anneks med innlagt vann og avløp. Flere av formbestemmelsene endres i ordlyden fra skal til bør. Dette gjelder også bestemmelsene for eksisterende bebygde boligeiendommer i LNF, der spredt boligbebyggelse er tillatt (LNF spredt).

Retningslinjene for dispensasjon for plankrav med fortetting med inntil to boenheter innenfor eksisterende byggeområde for bolig foreslås endret. Her foreslås det å tillate mindre fradelte tomter, samtidig som maks størrelse øker. Den største endringen for retningslinjen er at ordlyden endres fra skal til bør på en rekke punkt, blant annet går krav om skoleveg som ikke er kategorisert som farlig fra skal til bør, det gir en åpning for bebyggelse som gir trafikkfarlig skoleveg. Kravet om maks avstand til barneskole er tatt bort. Ordlyden i retningslinjen som angår kommunalt vann og avløp er uklar og definisjonen på hva som ikke er tilgjengelig kommunalt vann og avløp må eventuelt defineres.

Retningslinjene for dispensasjon til fradeling av tomter for bygging av bolig foreslås endret. Her foreslås det å endre ordlyd fra skal til bør når det gjelder om tomte kan ligge på dyrket mark eller dyrkbar mark, og skolevegen bør ikke være kategorisert som farlig skoleveg. Kravet om kommunalt vann og avløp er tatt bort. Kravet om maks avstand til barneskole er foreslått tatt ut.

Konsekvensene av endringene:

Konsekvensene er vurdert i kap. 5.2 i planbeskrivelsen, nedenfor belyses et sammendrag av det viktigste.

Konsekvensene er vurdert for hvert tema som kan bli berørt av den foreslåtte endringen.

De foreslåtte endringene vil få negative konsekvenser for:

- Kulturminner, kulturmiljøer og estetikk
- Kulturlandskapet
- Klima – og miljø
- Vannmiljø
- Jordvern
- Beredskap og ulykkesrisiko, her trafikkulykker
- Folkehelse og sosiale møteplasser
- Barn – og unge

De foreslåtte endringene vil få positive eller ingen konsekvenser for:

- Friluftsliv
- Naturmangfold og økosystemer
- Beredskap og ulykkesrisiko, her naturfarer
- Bokvalitet, her i kvalitet på nye bygg

De temaene som får størst konsekvenser og blir mest berørt er barn – og unge, folkehelse og sosiale møteplasser, kulturlandskapet, klima, miljø og vannmiljø.

Barn og unge:

De foreslåtte endringene legger til rette for en økt spredt bebyggelse som tillater at skolevegen er kategorisert som farlig, og uten avstandskrav. Dette betyr at færre barn – og unge kan gå og sykle til skole, fritidsaktiviteter og sosiale møteplasser på fritiden. Østre Toten kommune er godkjent som trafikk sikker kommune og skal følgelig legge til rette for trafikk sikker skoleveg.

Gjennom forskning vet man at fysisk aktivitet kan fremme barns helse, læringsmiljø og

læringsutbytte. Skolevegen er en viktig arena for folkehelse og aktivitet.

Konsentrert bebyggelse bidrar til økt mobilitet. Barn som ikke har tilstrekkelig med områder for lek/ aktivitet, gjerne på egenhånd («hundremetersskoger»), overlates i større grad til organiserte fritidsaktiviteter, som kan kreve transport. Også mer generelt øker behovet for miljøforandring dersom utvalget av aktiviteter i lokalmiljøet er begrenset. Sosial tilknytning, godt bomiljø og grønne soner for lek og rekreasjon er dermed viktige for å redusere transportbehovet.

De foreslåtte endringene som berører temaet barn og unge strider imot:

- Kommuneplanens samfunnsdel (2016)
- Klima – og energiplan (2009)
- Regional plan for folkehelse (2018)
- Rikspolitiske retningslinjer for å ivareta barn og unges interesser i planlegging
- Statlige planretningslinjer for energi – og klimaplanlegging i kommunene
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal – og transportplanlegging
- Regional plan for klima og energi (2013)
- Nasjonal gåstrategi

Folkehelse og sosiale møteplasser:

Folkehelse omfatter både hensyn til fysisk og psykisk helse. Gode møteplasser i nær avstand til der folk bor, og med tilgjengelighet for alle fra bolig til møteplass, har betydning for folkehelsen. Dette er mer krevende å oppnå ved økt spredt bebyggelse.

Folkehelsearbeid handler om å skape gode oppvekstsvilkår for barn og unge, forebygge sykdom og skader, utvikle et samfunn som legger til rette for sunne levevaner, beskytter mot helsetrusler og som fremmer fellesskap, trygghet, inkludering og deltakelse.

Ved å endre bestemmelser og retningslinjer som foreslått svekkes muligheten til å utføre godt folkehelsearbeid i form av mer bilkjøring, mer avstand mellom bebyggelsen. Dette gir mindre muligheter for sosiale møteplasser og fellesskap og legger ikke til rette for at alle skal kunne delta, uavhengig av alder eller funksjonsevne.

De foreslåtte endringene som berører tema folkehelse og sosiale møteplasser strider imot:

- Kommuneplanens arealdel (2016)
- Klima og energiplan (2009)
- Regional plan for folkehelse (2018)
- Areal – og transportstrategi for Mjøsbyen (2020)
- Regional plan for klima og energi (2013)
- Nasjonal gåstrategi
- Nasjonal sykkelstrategi

Den foreslåtte nye bestemmelsen og retningslinjen om bokvalitet og sammensetning følger opp bærekraftsmålet 11, Bærekraftige byer og lokalsamfunn, samt kommuneplanens samfunnsdel.

Klima, miljø og vannmiljø:

Det er utfordrende å være en spredtbodd kommune og legge til rette for mer spredt bosetting i kommuneplanens arealdel.

Mer spredt bosetting vil bli bilbasert, der klimagassutslippene blir større. Det gir større utfordringer med spredt avløp i forhold til forurensing, spesielt med tanke på innlagt vann og avløp i garasjer og anneks. I tillegg blir økonomien til huseierne bli direkte påvirket ift drift, vedlikehold og oppgradering av private anlegg. Kommunen har allerede (2018) ca. 950 avløpsanlegg med direkte utslipp som er kritiske.

Det går sakte i forhold til overgangen til elbiler for kommunen, per 2020 var 4 % av bilene elbiler.

Klimavennlig lokalisering handler om å få til kompakt utbygging og å satse på knutepunkter og utbygging langs kollektivakser. Dette er viktige forutsetninger for at klimavennlig transport skal bli et foretrukket transportalternativ.

Beslutninger om hvor næringsvirksomhet, boliger og infrastruktur lokaliseres og hvordan det utformes, får betydning for samfunnet i lang tid framover.

De foreslåtte endringene som berører temaene klima, miljø og vannmiljø strider imot:

- Kommuneplanens arealdel (2016)
- Klima og energiplan (2009)
- Strategisk plan for vassdragsforvaltning (2013)
- Handlingsplan – opprydding i private avløpsrensaneanlegg (2018)
- Areal – og transportstrategi for Mjøsbyen (2020)
- Regional plan for klima og energi (2013)
- Nasjonal gåstrategi
- Nasjonal sykkelstrategi
- St.meld. nr. 21 (2011–2012) Norsk klimapolitikk
- Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal – og transportplanlegging

I forhold til klimatilpasning ivaretar de foreslåtte endringene flomproblematikk og håndtering av overvann bedre.

De foreslåtte endringene følger opp mål i følgende overordna føringer:

- Samfunnssikkerhet i arealplanleggingen av april 2017, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
- Overvann i byer og tettsteder, NOU 2015:16

Kulturlandskapet:

Åpningen for å bygge mer på eksisterende bebygd boligeiendom innenfor byggeområde for bolig og LNF-spredd vil kunne påvirke kulturlandskapet og det lokale bygningsmiljøet. De nye bestemmelsene åpner for en vesentlig større bebyggelse på bebygde boligeiendommer som er avsatt til boligformål og LNF spredd. Dette kan bli spesielt krevende innenfor det nasjonalt verneverdige kulturlandskapet Balke/Lillo. Endringen kan få store konsekvenser for enkelte områder.

De foreslåtte endringene som berører tema kulturlandskap strider imot kommuneplanens samfunnsdel og Kulturarvstrategi for Oppland 2015-2020.

Oppsummering:

Kommunedirektøren vurderer at de foreslåtte endringene ikke ivaretar tilstrekkelig de hensyn som planer etter plan – og bygningsloven skal ivareta, jf. § 3-1.

Alternativ 2 fremmes på bakgrunn av kommunestyret sitt vedtak av planprogram i sak

099/21.

Konklusjon:

Kommunestyret har, gjennom å vedta forslag til planprogram, ønsket en revisjon av bestemmelsene i kommuneplanen.

Kommunedirektøren fremmer sitt forslag med utgangspunkt i vedtatte planer og overordnede føringer. Kommunedirektøren anbefaler derfor at prosessen med harmonisering av planbestemmelser stoppes og avventer kommuneplanens samfunnsdel for en helhetlig vurdering av plangrepet som skal gjøres.

Det er to alternative forslag til vedtak:

Alternativ 1:

Det gjøres en helhetlig vurdering av behovene i kommuneplanens arealdel ved full revisjon etter at kommuneplanens samfunnsdel er vedtatt. Arbeidet med harmonisering av bestemmelser avventer denne revisjonen.

Alternativ 2:

I henhold til plan – og bygningsloven § 11-14 legges planforslaget ut til offentlig ettersyn og høring slik det foreligger.

27.04.2022 Formannskapet - (FSK)

Behandling i møte:

Avstemning:

- Alternativ 1, fikk 3 stemmer (AP) og falt.
- Alternativ 2, fikk 4 stemmer (SP, H og FrP) og ble vedtatt.

FSK- 058/22Vedtak:

- Alternativ 2:
I henhold til plan – og bygningsloven § 11-14 legges planforslaget ut til offentlig ettersyn og høring slik det foreligger.